

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 Berg Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3. Kapitalkrav	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	8
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler.....	9
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5. Egenkapitalposisjoner.....	10
6. Renterisiko.....	11
7. Styring og kontroll av risiko.....	12
7.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	12
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	14
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	19

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2018 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko¹.

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

- Pilar 1 omhandler minstekravet til ansvarlig kapital for kredittrisiko, operasjonell risiko og markedsrisiko hvor minstekravet er fastsatt til 8 %, hvorav 4,5 % skal være ren kjernekapital.
- Pilar 2 omhandler prosessen for å vurdere samlet kapitalbehov i henhold til vedtatt risikoprofil samt en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå (ICAAP). Dette er minimum en årlig prosess.

Pilar 3 er institusjonens offentliggjøring av finansiell informasjon. Formålet er å supplere minimumskravene i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølgingen i Pilar 2. Offentliggjøring av informasjon skal gjøre det mulig for markedet å vurdere bankens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Berg Sparebank Eiendomsmegling AS	600	633	74,5 %	75 %	Halden	Eiendomsmegling
Storgaten 10 AS	1.000	100	100,0 %	100 %	Halden	Eiendomsforvaltning

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng.

¹ Kapitalkravsforskriften § 31–5. Fritak fra krav om beregning av markedsrisiko.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	435.847
Gavefond	7.911
Fond for vurderingsforskjeller	7.111
Sum egenkapital	450.869
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag VIPPS (VBB AS)	-5.572
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-85.506
Sum ren kjernekapital	359.791
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	359.791
Ansvarlig lånekapital	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	40.000
Netto ansvarlig kapital	399.790

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	9.218
Offentlige foretak	0
Institusjoner	11.308
Foretak	85.054
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.158.261
Forfalte engasjementer	1.642
Høyrisiko-engasjementer	1.210
Obligasjoner med fortrinnsrett	13.098
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	9.301
Andeler i verdipapirfond	56.043
Egenkapitalposisjoner	69.342
Øvrige engasjementer	126.594
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.541.072
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	167.000
Sum beregningsgrunnlag	1.708.072
Kapitaldekning i %	23,41 %
Kjernekapitaldekning i %	21,06 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,06 %

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har pr 31.12.2019 eierandel på 1,82 % i Eika Gruppen AS og 1,74 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	449.311
Kjernekapital	461.110
Ansvarlig kapital	515.975
Beregningsgrunnlag	2.375.271
Kapitaldekning i %	21,72 %
Kjernekapitaldekning	19,41 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,92 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,36 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 136,6 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	42.702
Motsyklisk buffer (2,5 %)	42.702
Systemrisikobuffer (3,00 %)	51.242
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	136.646
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	76.863
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	146.282

Banken har 146,3 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktor (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	10,11 %
Uvektet kjernekapitalandel	11,00 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Et engasjement som ikke er misligholdt etter reglene overfor kan bli definert som tapsutsatt når det må påregnes at debitor ikke vil være i stand til å innfri sine forpliktelser og det heller ikke kan forventes at sikkerhet vil dekke lånet ved en eventuell realisasjon.

Utlån og garantier vurderes etter «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004». Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført kunden). Ved senere måling vurderes utlån til restverdi med fradrag for antatt verdi av pant.

Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet.

Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Vesentlige/uvesentlige engasjement
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Kriterier for beregninger av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktbrudd
- Økning av underdekning i sikkerheter
- Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Banken foretar månedlige vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle nedskrivninger og kvartalsvis vurderinger vedrørende nedskrivninger på gruppenivå.

Individuelle nedskrivninger på utlån.

Dette er avsetninger til dekning av påregnelige tap på engasjement som er identifisert på tapsutsatte på balansedagen. Nedskrivninger skal foretas ut ifra objektive bevis, jfr. forrige avsnitt.

Nedskrivninger på grupper av utlån.

Banken har interne modeller for risikoklassifisering som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (probability of default, PD) de kommende 12 måneder. Nedskrivning på grupper av utlån beregnes med utgangspunkt i bankens risikoklassifiseringssystem. Modellen er felles for alle Eika-bankene. Bankene benytter 2 hovedmodeller for risikoklassifisering – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hver av disse bygger på 3 delmodeller som gjør at PD beregnes basert på innhentet informasjon fra: Ekstern (generell) modell, intern (atferds) modell og makromodell.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	2.445.034	118.802	4.061	2.567.897
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	137.609	21.310	411	159.330
Industriproduksjon	14.833	33.669	80	48.582
Bygg og anlegg	72.976	7.608	5.512	86.096
Varehandel, hotell/restaurant	32.239	9.092	3.116	44.447
Transport, lagring	3.190	650	2.999	6.839
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	183.378	1.444	1.096	185.918
Sosial og privat tjenesteyting	49.457	2.997	2.415	54.869
Sentralbank	62.868			62.868
Kredittinstitusjoner	273.859			273.859
Sum	3.275.443	195.571	19.690	3.490.704
Hjemkommune	1.979.757	162.983	14.638	2.157.378
Resten av Norge	1.295.686	32.588	5.052	1.333.326
Gjennomsnitt²	3.191.168	195.647	18.048	3.404.862

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	22.734	41.394	257.268	591.126	2.174.134	188.787	3.275.443
Ubenyttede rammer			195.571		-		195.571
Garantier				19.690	-		19.690
Sum	22.734	41.394	452.839	610.816	2.174.134	188.787	3.490.704

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	273	2.800	1.120	75		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske				(50)		
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg				(127)		
Varehandel, hotell/restaurant	22			(358)		
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester						
Sosial og privat tjenesteyting	1.555	2.705	2.050	288		
Sum	1.850	5.505	3.170	(172)	-	-
Hjemkommune	255	5.337	3.002	(172)		
Resten av Norge	1.595	168	168	-		
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.860	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	400	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	360	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-450	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	3.170	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	9.508	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-119	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.389	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kro	Utlån	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	311	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-119	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	182	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	21	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-686	
Periodens tapkostnader	-292	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp for sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	62.871	62.871				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	46.091	46.090		9.218		
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsbanker	-	-				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	33.354	33.354		11.308		
Foretak	153.255	146.506				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.695.968	2.695.921			102 %	
Forfalte engasjementer	1.849	1.595			81 %	
Høyrisiko-engasjementer	807	807				
Obligasjoner med fortrinnsrett	130.976	130.975		13.098		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	46.505	46.505		9.301		
Andeler i verdipapirfond	121.965	121.965		19.604		
Egenkapitalposisjoner	54.915	54.915		6.000		
Øvrige engasjementer	122.102	116.593				
Sum	3.470.658	3.458.097	-	68.529		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp for sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdien av deponerte sikkerheter skal være tilstrekkelig til å sikre engasjementet ved eventuell realisering – både på kort og lang sikt.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er verdipapir for 128,9 mill. kroner deponert i Norges Bank.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	209.821		140.720	140.720
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	130.722		130.722	130.722
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-			
herav: utstedt av offentlig forvaltning	45.958		9.998	9.998
herav: utstedt av finansielle foretak	33.141			33.141
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum	209.821	-	140.720	140.720

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			58.663
Andre mottatte sikkerheter			4.358.885
Sum			4.417.548

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Berg Sparebank har ingen derivater hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som omløpsportefølje (gevinstformål) og anleggsaksjer (strategisk formål).

Kortsiktig plassering i aksjer verdsettes til markedsverdi. Porteføljen er spredd for å oppnå ønsket risikospredning. Anleggsaksjene er vurdert til anskaffelseskost. Aksjene blir likevel nedskrevet hvis virkelig verdi er vesentlig lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke anses som forbigående.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevintsformål	125.304	125.304	1.056	2.571		
– børsnoterte aksjer	13.885	13.885	1.056	1.979		
– andre aksjer og andeler	111.419	111.419	-	592		
Aksjer og andeler – strategisk formål	127.843	177.350	100	-672		
– børsnoterte aksjer	1.276	6.286				
– andre aksjer og andeler	126.566	171.064	-	-672		

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. Risikoen oppstår som følge av de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjenstående rentebindingstid.

Berg Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapir
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende lån og fastrentelån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. Berg Sparebank har pr. 31.12.2019 ingen utlånsvolumer på fastrente i egen balanse. Fastrentelån PM kanaliseres til Eika Boligkreditt AS mens BM fastrentelån kanaliseres til Eiendomskreditt AS.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder når endringen går til kundens ugunst. Renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er dermed noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. I praksis endrer vi renten for våre kunders lån og innskudd på samme tidspunkt.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. Rentesikring av innlån vurderes fortløpende. Banken har ingen renterisiko i utenlandsk valuta.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i følgende policyer:

- Policy for virksomhets- og risikostyring
- Policy for markedsrisiko
- Policy for likviditetsrisiko

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger i bankens policy for markedsrisiko. Rapportering om renterisiko inngår i kvartalsvis risikorapportering til styret.

Modellen nedenfor viser betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået med 1 % -poeng.

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-3.380
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	-729
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	3.852
Verdipapirgjeld	486
Øvrig rentebærende gjeld	240
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	469

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et minstekrav til buffer utover beregnet kapitalbehov. Dette nivået er benevnt bankens minimumskrav til kapitaldekning.

I fastsettingen av bankens minimumsmål til kapitaldekning inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumsmålet til kapitaldekning alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens minimumsmål til kapitaldekning og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Nåværende minimumsmål for hhv. ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og ansvarlig kapital er 15,0 %, 16,5 % og 18,5 %. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Styret er aktivt med i prosessen, og banken benytter ekstern revisor i kvalitetssikringen av arbeidet.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

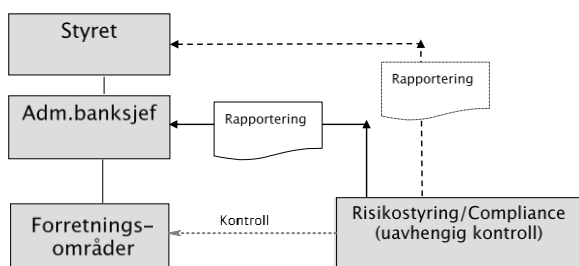
- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Berg Sparebank benytter en vurderings- og rapporteringsmodell for virksomhetsstyringen som er utviklet i og av samarbeidsselskapet Eika Vis AS. Dette er en modell som brukes av alle aksjonærbankene, og som tar utgangspunkt i CEBS GL 03. De 21 prinsippene for styring og kontroll som inngår i modellen, er de samme som Finanstilsynets «modul for vurdering av overordnet styring og kontroll» baserer seg på.

Styret i Berg Sparebank har etablert en egen policy for virksomhets- og risikostyring. Dokumentet gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen, i banken og ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter. Revisjon av dokumentet skjer ved behov og minimum én gang pr. år. Finansiell risiko er i hovedsak knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Styret får kvartalsvise rapporter om bankens risikosituasjon.

Risikostyringsfunksjonens arbeid i banken reguleres blant annet i Finansforetakslovens § 13-5 pkt. 2 om forsvarlig virksomhet og CRR/CRD IV-forskriften del VII om systemer for risikostyring og internkontroll, spesielt §§ 29 og 30. Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, vurdert, målt og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen skal derfor sikre at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med eksterne og interne krav.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiko, og hvordan banken har håndtert disse.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringslivsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet.

Bankens aktivitet på kredittområdet styres av en kredittpolicy, vedtatt av styret, som er bankens overordnede retningslinjer innenfor kredittområdet.

Kredittpolicyen gir bl.a. rammer for eksponering i Person- og Bedriftsmarkedet og geografisk markedsområde. Lån, kreditter og garantier til næringsformål skal ikke utgjøre mer enn 30 % av samlede lån, kreditter og garantier. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter.

Kredittpolicyen gir rammer for en forsvarlig utlånsvirksomhet hvor det ved kredittvurderingen stilles krav til at låntakers økonomi tåler renteøkning på inntil 5 % -poeng. Som en hovedregel skal det stilles krav om minst 20 % egenkapital. Dersom dette kravet avvikes, skal det i utgangspunktet søkes kompensert av ekstra sikkerheter.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 10 risikogrupper, hvor klasse 1-3 representerer liten risiko, 4-7 middels risiko og hvor 8-10 er lån med høy risiko. Klasse 11 og 12 er for misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Styret vurderer bankens kredittrisiko som lav til moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko kan beskrives som ugunstige endringer relatert til rente, valuta og kursrisiko. Styring av bankens markedsrisiko skjer gjennom definerte rammer for investeringer i aksjer, aksjefond og obligasjoner m.m. Rammene ligger godt innenfor de myndighetsbestemte maksimalgrensene, og vurderes årlig av styret.

Banken har utkontraktert forvaltningen av obligasjonsporteføljen til Eika Kapitalforvaltning AS. Avtalen har et klart mandat for risikoeksponering. Porteføljen består av Obligasjoner med fortrinnsrett, rentefond, senior bankobligasjoner og ansvarlige lån/fondsobligasjoner. Porteføljen har hovedsakelig flytende rente og følger endringer i pengemarkedsrenten. Rapport om utviklingen i porteføljen utarbeides hver måned.

Bankens markedsrisiko anses som lav/moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for tap som følge av mangelfulle eller mislykkede interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil eller eksterne hendelser. Denne risikoen reduseres gjennom gode systemer og rutiner for kvalitetssikring, holdninger og kompetanse hos bankens ansatte samt gjennom systematisk opplæring og internkontroll.

Administrasjonen avgir halvårlig rapport til styret med vurdering av risikoforhold så vel som kvaliteten av den interne kontrollen. Videre foretar ekstern revisor årlig en vurdering av bankens kontrolltiltak med tilhørende rapport til styret.

Den operasjonelle risikoen ansees totalt sett som lav/moderat.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Styret i Berg Sparebank har i sin kredittpolicy fastsatt rammer for konsentrasjonsrisiko blant annet ved å fastsette rammer for såkalt store engasjement som skal rapporteres (over 10 % av ansvarlig kapital). Samlet engasjement mot én enkelt kunde skal ikke overstige 20 % av bankens ansvarlige kapital. Summen av store engasjement skal ikke utgjøre mer enn 75 % av bankens ansvarlige kapital. Pr. 31.12.20189 hadde banken ingen kundeengasjement av størrelse «store engasjement».

Bedriftsporteføljen skal være fordelt på ulike bransjer, primært Bygg og anlegg, Landbruk, Handel og tjenester samt Eiendom. Samlet eksponering mot enkeltbransjer skal være på et forsvarlig nivå. Nivå og utvikling rapporteres kvartalsvis til styret. Vi har vurdert om vi har en hjørnesteinsbedrift i vårt marked. Banken har kommet frem til at så ikke er tilfelle. Banken har utlån i primærområdet (Halden, Aremark, Fredrikstad og Sarpsborg kommuner) på 89,3 %. Øvrige utlån er spredd på resten av landet. Vi mener dette gir en god risikospredning.

Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Vårt datterselskap – AS Storgaten 10 – er eier av bankens bygninger. Basert på avkastningsverdimetoden er markedsverdien av eiendommene betydelig over selskapets langsiktige gjeld og eiendommenes bokførte verdier. Eiendomsprisrisiko anses derfor som svært lav.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine forpliktelser ved forfall og refinansiere gjeld til en akseptabel pris. Risikoen omfatter også bankens evne til å finansiere ønsket vekst uten vesentlig økte kostnader. Av bankens likviditetspolicy, som er styrebehandlet, fremgår det at banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko. Likviditetspolicyen har klare rammer for likviditetsnivået i banken, herunder måltall for LCR og NSFR, mål for innskuddsdekning, likviditetsbeholdning i % av forvaltningskapital, maksimal overføring til Eika Boligkreditt AS og vedtatte rammer for finansieringsstruktur.

Bankens utlånsportefølje har stort sett lang restløpetid, mens det meste av innskuddene enten ikke har, eller har kort oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange

innskytere. Berg Sparebank er solid med en egenkapitalandel på 12,7 %, og en kjernekapitaldekning/ren kjernekapitaldekning på 21,06 %. Bankdriften er lønnsom og går med betryggende overskudd. Det anses derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og kundeinnskudd betraktes derfor som langsiktig finansiering.

Bankens innskuddsdekning var ved utgangen av 2019 på 85,1 %.

Eika Boligkreditt AS (EBK) for 1. prioritets boliglån er bankens primære eksterne fundingkilde. Banken har innestående på konti i Norges Bank, Danske Bank og DNB – NOK 109,5 mill. I tillegg til dette har vi en likviditetsreserve plassert i ulike obligasjoner og rentefond for til sammen ca. NOK 336,8 mill. Banken har også en ubenyttet kontokreditt i DNB på 90 mill. kroner.

Berg Sparebanks likviditetssituasjon pr 31.12.2019 anses som god. Styret har tett oppfølging av bankens funding- og finansieringsrisiko. Styret vurderer bankens likviditetsrisiko som lav.

Følgende hendelser er indikasjoner på økt risiko for likviditetsproblemer som kan lede til en likviditetskrise:

Indikasjoner på generell krise	Indikasjoner på bankspesifikk krise
Indikasjoner om at andre banker har fått svekket tillit i fundingmarkedet.	Banken har over tid lempet på flere rammer angitt i likviditetspolicyen
Generell redusert tilgang i markedet på kort og lang finansiering.	Banken mister innskudd ut over normale svingninger.
Kreditspreader for bankers innlån med ulike løpetider øker, og øker mer enn for andre utstedere.	Vanskelig å opprettholde ønsket innskuddsdekning gjennom stabile innskudd. Har medført uønsket vridning i innskuddssammensetningen mot større andel ikke –stabile innskudd.
Banker har økende andel problemlån, som kan medføre økte tap. Dette kan påvirke bankenes finansieringsevne negativt.	Banken har økende andel problemlån, som kan medføre økte tap. Dette kan påvirke bankens finansieringsevne negativt.
Økende bruk av kortsiktig markedsfinansiering med gjenstående løpetid under 3 måneder.	Negativ omtale av banken i markedet som kan påvirke bankens finansieringsevne, slik at bankens tilgang på kort og lang finansiering blir redusert
Økende innskuddsrenter på spareprodukter, ut over normale svingninger.	Vanskelig å opprettholde nødvendig likviditetsbeholdning, fordi banken ikke klarer å skaffe ny finansiering til akseptabel pris.
Det er oppstått en situasjon hvor EBK ikke evner å refinansiere innlån etter hvert som de forfaller	Kreditspreader for banken øker mer enn for sammenlignbare banker.
	Det har oppstått usikkerhet i markedet rundt hvorvidt banken vil være i stand til å refinansiere lån etter hvert som de forfaller

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Banken kommer meget godt ut av Kantar TNS sin årlige måling av kundeopplevelse.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Berg Sparebank er en del av Eika Alliansen og har en eierandel på 1,82 % i Eika Gruppen. Banken har en klar intensjon om å opprettholde vår relative eierandel, og har ingen planer om å vurdere andre valg av alliansetilknypning.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	N/A
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs	N/A
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A
	Behandling etter kapitalregelverket	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	N/A
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	N/A
6	Medregning på selskaps- eller (de)konsolidert nivå, selskaps- og	N/A
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	N/A
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste	N/A
9	Instrumentets nominelle verdi	N/A
9a	Emisjonskurs	N/A
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	N/A
11	Opprinnelig utstedelsesdato	N/A
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	N/A
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
	Renter/utbytte	N/A
17	Fast eller flytende rente/utbytte	N/A
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
	Konvertering/nedskrivning	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

	(A)	(B)	(C)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
herav: instrumenttype 1			
herav: instrumenttype 2			
herav: instrumenttype 3			
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	443.758	26 (1) (c)	
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	7.111	26 (1) (d) og (e)	
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5 Minoritetsinteresser		84	
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	450.869	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7 Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9 Tomt felt i EØS			
10 beløp)			
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		36 (1) (c) og 38	
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		33 (1) (a)	
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
14 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
15 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		33 (1) (b) og (c)	
16 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
17 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
18 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
19 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-85.506	(2), 79, 469 (1) (a), 472	
20 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		(1) (b), 49 (1) til (3) og	
20a Tomt felt i EØS			
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp)		36 (1) (k)	
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		244 (1) (b) og 258	
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21 utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		(a)	
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23 institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24 Tomt felt i EØS			
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		(a)	
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b fradrag			
herav: ...			
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-5.572	36 (1) (j)	
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-91.078	21, 22, 25a, 25b, 26 og	
29 Ren kjernekapital	359.791	beløpet i rad 28 er	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31 herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32 herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33 Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34 kjernekapital		85 og 86	
35 herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36 Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38 ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39 institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er		56 (c), 59, 60 og 79	
40 institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41 Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a overgangsbestemmelser (negativt beløp)		(a)	
herav: spesifiser de enkelte postene linje			
41b overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c andre filtre og fradrag			
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
herav: ...			
42 Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43 Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	rad 42	
44 Annen godkjent kjernekapital	-	fradrag fordi beløpet i	
45 Kjernekapital	359.791	Sum rad 29 og rad 44	

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.000	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattende av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattende av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredje parter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattende av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	40.000	rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	(negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattende av overgangsbestemmelser		
55	Institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	beløp)		(a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	40.000	hvis beløpet i rad 57 er
59	Ansvarlig kapital	399.790	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.708.072	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjerne kapitaldekning	21,06 %	92 (2) (a)
62	Kjerne kapitaldekning	21,06 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	23,41 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	7,50 %	og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %	
66	herav: motsyklisk buffer	2,50 %	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjerne kapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		(10), 56 (c), 59, 60, 66
73	som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggs kapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggs kapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggs kapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattende av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjerne kapitalinstrumenter omfattende av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjerne kapital omfattende av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjons kapital omfattende av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjons kapital omfattende av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig låne kapital omfattende av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig låne kapital omfattende av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)